

De Boerderij „Nieuw-Smeersum”.

Groot 40.96.40 H.A.

De boerderij „Nieuw-Smeersum” gelegen in den Noordpolder onder de gemeente Baflo is in het jaar 1842 van de boerderij „Smeersum” gescheiden. De groote schuur met het tusschengebouw zijn dat jaar gebouwd, terwijl het voorgebouw in 1856 en de bijschuur in 1858 is gebouwd. Tot 1898 werd deze plaats bewoond door de familie Jacob Jacobs Ritsema. Dat jaar werd door publieke aankoop eigenaresse de Wed. Simon Meijer van Hornhuizen voor de som van f 49000.- gulden. Hiertoe behoorde toen de plaats met 40.96.40 h.a. polder- en uiterdijks land. Ongeveer 13 H.A. polderland, de zogenaamde Brinkspolder is er toen af verkocht aan den Heer B. Bruins te Rasquert voor pl.m f 13000.- . Gedurende 3 jaren werd toen de plaats in huur bewoond door den Heer J. S. Meijer. In November 1900 werd deze boerderij uit de hand door mij gekocht voor de som van f 58500 om te aanvaarden den eersten April 1901.

Dit boek heb ik toen aangeschaft om daarin aantekeningen te houden van den toestand der gebouwen en landerijen.

De kaart op het eerste blad is van de plaats met de landerijen welke er nu bijbehooren en van de vier achterste stukken behorende aan den Heer M. Tammes te Den Andel, door mij voor den tijd van 6 jaren gehuurd. Op deze kaart, geteekend op eene schaal van 1–5000 zijn aangegeven de verschillende vakken. De cijfers daarin geven aan het nummer der Sectie en de grootte terwijl rechts in het hok de benaming van het stuk wordt bedoeld. Oo. beduidt de oostorsche; W.Stz. de westersche streep op den polder; Tp. Tammespolder; U.O.z de oostersche en W.Stz. de westersche streep op het Uiterdijk. De daarbij staande cijfers de op elkaar volgende stukken van de plaats afgeteld. De waterafvoer der sloten naar het hoofdkanaal heeft plaats in de rigting op de gekleurde (?) pijl door een rood kruisje de pompen worden aangeduid. De kleine zwarte streepjes zijn dammen en pendammen.

Verder is ieder perceel land afzonderlijk in kaart gebracht op eene schaal van 1–1250 waarop door roode lijnen zijn aangegeven de gelegde drainsbuizenstralen. Waar de roode lijn door de grenslijn is getrokken heeft de straal hare afwatering. Wanneer de stralen gelegd zijn kan men aan het daarbijgeschreven jaartal zien.

Op de andere bladzijde is opgetekend de vruchtwisseling, bemesting enz. van het bedoelde perceel land.

Op deze kanten met aantekeningen volgen in het boek de tabellen die een duidelijk overzicht geven van dat in bovenstaand jaar verbouwde gewassen. In het jaarlijksche verslag is alles in het kort opgetekend wat in bedoeld jaar op het bedrijf betrekking heeft of daarop van invloed is geweest.

H. Allersma Noordpolder 16 Dec 1901.

Dit is een van de belangrijkste pagina's uit de hele collectie: het vormt de **formele start van het Allersma-boek**. Henderikus Allersma legt hier vast hoe hij eigenaar werd van de boerderij en hoe hij zijn administratie vanaf dat moment structureerde.

- **De splitsing van Smeersum (1842):** De boerderij *Nieuw-Smeersum* splitste zich in 1842 af van de oorspronkelijke, eeuwenoude heerd *Smeersum* (een zeer bekende, historische boerderijlocatie ten noorden van Baflo richting de Waddendijk).
- **Aankoop uit de hand (November 1900):** Allersma kocht de boerderij "uit de hand" (een onderhandse verkoop, dus buiten de openbare veiling om) voor het destijds forse bedrag van **58.500 gulden** en trok er op 1 april 1901 in.
- **Het kaarten- en drainagesysteem:** De tekst laat zien hoe waanzinnig modern en georganiseerd Allersma te werk ging. Hij tekende zelf gedetailleerde kaarten en hield op de centimeter nauwkeurig bij waar hij de vroege gebakken **drainagebuizen** (drainsbuizenstralen) in de zware kleigrond had ingegraven om het overtollige hemelwater effectief af te voeren naar het hoofdkanaal.